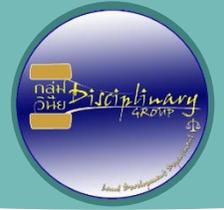

หลักกฎหมายควรรู้ : ลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะรับราชการเป็นข้าราชการ กรณีบกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

ศีลธรรมอันดี

การได้รับราชการนั้น ถือเป็นความฝันของใครหลายๆ คน เนื่องจากอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีความมั่นคงเป็นอย่างมาก แต่ไม่ว่าทุกคนจะสามารถเข้ารับราชการเป็นข้าราชการได้ ซึ่งมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ได้วางหลักว่า ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป 3 ประการ และไม่มีลักษณะต้องห้าม 11 ประการ เมื่อหลายคนได้อ่านบทบัญญัติมาตราดังกล่าวแล้ว ก็อาจจะเกิดคำถามกับลักษณะต้องห้ามที่ว่า “อย่างไรที่เรียกว่า เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ตามมาตรา 36 ข. (4) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว” เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้วซึ่งพฤติกรรมมีความเกี่ยวข้องกับด้านศีลธรรม เช่น กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีชู้สาว กรณีการล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศ เป็นต้น จะเข้าลักษณะต้องห้ามดังกล่าวหรือไม่ ?

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ได้มีการตอบข้อหารือในประเด็นดังกล่าว ปรากฏตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/ล 15 ลงวันที่ 16 มกราคม 2556 และได้ให้คำอธิบายสรุปได้ว่า การที่จะพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม อันเป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 36 ข. (4) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการที่จะต้องพิจารณา และจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงตามพฤติการณ์ของแต่ละกรณีเป็นเรื่องราวๆ ไป โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการ ความรังเกียจของสังคม และตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งกรณีของผู้ที่เคยออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการมาก่อน ก.พ. เคยมีมติให้ส่วนราชการใช้ความระมัดระวังในการพิจารณาบรรจุบุคคลผู้ซึ่งเคยออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยในฐานความผิดดังกล่าวกลับเข้ารับราชการอีกเนื่องจากได้รับการล้างมลทิน ซึ่งแม้ว่าจะได้รับการล้างมลทินแล้วก็ตาม แต่พฤติกรรมการกระทำผิดวินัยก็อาจเป็นการบกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ปรากฏตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/ว 16 ลงวันที่ 23 กันยายน 2556 และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนข้อเท็จจริง และมีมติว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ถือได้ว่าผู้นั้นมีลักษณะต้องห้ามโดยเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคมแล้ว ปรากฏตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/90 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554

อย่างไรก็ดี กฎหมายก็ไม่ได้มีการปิดกั้นโอกาสการเข้ารับราชการ โดยหากผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการบุคคลใดมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ก.พ. อาจพิจารณาขอยกเว้นให้เข้ารับราชการได้ตามมาตรา 36 วรรคสอง ซึ่งต้องยื่นคำขอตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการขอยกเว้นให้เข้ารับราชการกรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2552

แม้ว่าการที่จะพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคมจะเป็นดุลพินิจของส่วนราชการ และไม่อาจจะคาดการณ์ได้ว่าพฤติการณ์ใดบ้างจะเข้าลักษณะดังกล่าว แต่หากบุคคลใดประสงค์จะเข้ารับราชการ ก็ควรที่จะวางตนให้อยู่ในศีลธรรมอันดีของสังคมเพื่อไม่ให้เกิดเป็นข้อครหา อันอาจเข้าลักษณะต้องห้ามของการเข้ารับราชการ หรือแม้แต่บุคคลที่รับราชการเป็นข้าราชการอยู่แล้ว ก็ควรที่จะวางตนให้อยู่ในศีลธรรมอันดีของสังคมและรักษาวินัยข้าราชการอย่างเคร่งครัดเช่นกัน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจให้กับประชาชน และเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมต่อไป

หมายเหตุ : การล้างมลทิน หมายถึง การได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินของไทย เช่น พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา 80 พรรษา พ.ศ. 2550 เป็นต้น

อ้างอิง/ที่มา

- เอกสาร “ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2560)” ของสำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/ล 15 ลงวันที่ 16 มกราคม 2556 เรื่อง หารือกรณีมีลักษณะต้องห้ามในการเข้ารับราชการ
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/ว 16 ลงวันที่ 23 กันยายน 2556 เรื่อง การบรรจุบุคคลผู้ซึ่งเคยออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการกลับเข้ารับราชการ
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/90 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554 เรื่อง หารือลักษณะต้องห้ามในการเข้ารับราชการ

